

SAIGON-DÀM-DAM

Mardi 18 Mars 1915

Société Industrielle de Cochinchine

(Nam-kỳ Công-nghệ-Hội)

Ở ĐƯỜNG CHASSELOUP-LAUBAT MÔN ĐÀI SỐ 13 - SAIGON

Phòng việc tại đường L'ENTREPOT môn bãi số 4. - PARIS

Thay mặt cho Hãng làm vỏ xe hiệu MICHELIN

HÀNG NÀY CHẾ TẠO XE-KÉO

Thượng hạng, nhẹ nhàn, cả thày làm bằng ALUMINIUM

Xe-kéo bằng thép uống cong vòng

CÓ ĐEM KIỂU BÊN TỌA CẦU CHỨNG

Tại hàng này có bán đủ đồ phụ tùng xe-kéo

XE MÁY HIỆU ROCHET VÀ ALBERT

ĐỒ PHỤ TÙNG VÀ ĐỒ TỬ MÓN

Bán sỉ - Bán lẻ - Bán lẻ

Saigon - Imp. S. MONTÉGOUT.

Le Directeur Général L. HELOURY

13e Année N° 39

0 45

Mardi 23 Mars 1915.

NÔNG-CỒ MÍN-ĐÀM

ĐƯỜNG PELLERIN, SỐ 140, SAIGON

農賈茗談

CAUSERIES SUR L'AGRICULTURE ET LE COMMERCE

ORGANE DES INTELLECTS FRANCO-ANNAIMITES

MỖI TUẦN LÊ RA NGÀY THỨ BA

GIÁ BÁN NHỰT TRÌNH Trọn một năm..... 5 \$ 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi một số..... 0 15	Chủ nhóm: CANAVAGGIO Tổng-Lý: L. HELOURY NGUYỄN-KIM ĐÌNH Chủ bút: LÊ-HOÀNG-MƯU	ANNONCES ANNONCES LÉGALES On traite à forfait. Tarif très réduit. Về việc rao buôn bán xin gửi thư thương nghị, giá rẽ làm.
---	---	--

MỤC LỤC

1 ^o Cảnh nông trường pháp.
2 ^o Thương mại luận.
3 ^o Âu-châu bình cách.
4 ^o Biểu tấu hồi trào.
5 ^o Sa-trương diễn thuyết.
6 ^o Đông-dương báo tin.
7 ^o Nam-kỳ lời sự.
8 ^o Nhứt bản với Tào.
9 ^o Công văn lược lục.
10 ^o Văn chương-khoa.
11 ^o Thi tập. | | 12 ^o Học đường đờng chánh quốc âm thi.
13 ^o Họ chiến phu bài.
14 ^o Văn minh.
15 ^o Cảnh tình vọng hững.
16 ^o Cờ đời không uống nước.
17 ^o Liệt nữ hiện truyện.
18 ^o Nhân dân.
19 ^o Ai tỳ.
20 ^o Thật nghiệm tiên thuyết.
21 ^o Chử sái.
22 ^o Hà-hương phong nguyệt truyện. |
|---|--|--|

Cấm nhắc rứt các bài trong báo mà đem chỗ khác hoặc in ra làm nguyên bản.

Có bán ở tại tiệm: Nhơn-Lợi, 301 quai Mytho Bình-Tây, tiệm may Lê-quê-Hương, 104 Boulevard Bonnard, tiệm Lục-tinh khách-sạn, tiệm Nam-hồng-Phát và tiệm sách J. Viêt Saigon. Lục-tinh nơi nhà chữ vị Thông-tín. Bentre: tiệm sách quan một Nho.

SAIGON. - Imp. MONTÉGOUT S.

TIỆM THUỐC TÂY

HIỆU

Pharmacie Normale

Chủ tiệm là ông H. de MARI và ông F. LAURENS kẻ nghiệp cho ông MOLINIER
(hiệu cũ là tiệm F. BÉRENGUIER).

Tại bốn tiệm có bán đủ thứ thuốc hoàn, viên, tán, rượu nước cũng là bá thảo, máy chằm chít,
đồ phụ tùng theo y-nghệ, nước sudi kim thạch, đồ bó gít.

Bốn tiệm có trữ sí các thứ thuốc chuyên môn langsa và ngoại quốc.

Tiệm PHARMACIE NORMALE thiết là to trọng hơn các tiệm cả Đông-dương, từ thuở nay,
danh bất hư truyền tại Nam-kỳ có thân chủ ở khắp Trung-kỳ, Cao-mên và Lào.

Tiệm PHARMACIE NORMALE ở đường Catinat môn bài số 89, có một tiệm nhánh tại Chợ-lớn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE vẫn có một mình được vận bán thuốc to langsa có hơn 100 tiệm rất lớn
tại Chánh-quốc chọn cho vào vận ấy.

Tiệm PHARMACIE NORMALE chịu thuốc cho sở Châu-thành Sài-gòn, Chợ-lớn, sở Thương-chánh
và các tỉnh to Lục-châu cùng các hội Phước-thiện trong Nam-kỳ.

Tiệm PHARMACIE NORMALE bán ra nhiều lắm, nên có thuốc mới chở qua luôn luôn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE là tiệm có sắm đủ đồ, cuộc tiệc chụp hình,
và một mình chịu đó ấy cho Nhà-nước.

Tiệm PHARMACIE NORMALE có sắm người để lo việc gởi thuốc trong các tỉnh rất tuyệt,
làm việc kỹ càng nhậm lạ.

VỎ-XE HIỆU R. GUÉRY

Làm tại Saigon và dùng cao-su (Caoutchouc) NAM-KY

Vỏ xe máy (Tringles).....	3 00
Vỏ xe máy (Talons).....	3 40
Ruột xe-máy.....	2 20
Vỏ xe kéo.....	8 00
Ruột xe kéo.....	3 50

Hàng ở tại đường Philippini. — Môn bài số 17 SAIGON

Ai ở Lục-châu gởi thơ mua món chi bên-hiệu sẽ gởi theo nhà thơ đem tiền đến đó lãnh đồ.
Ai muốn xin sách để giá cả mỗi món thì bên-hiệu sẽ gởi cho lập tức.

La maison expédie partout en colis postaux contre remboursement. Mais les clients sont priés de joindre une certaine somme à la commande. Demander le catalogue qui sera expédié gratuitement.

THUỐC RỜI VÀ THUỐC ĐIỀU

Hiệu "Marina" MÉLIA

Thuốc rời đựng trong gói bia sanh có bao một miếng giấy trắng, trên miếng giấy ấy có đề hiệu người làm thuốc bằng chữ đen và chữ « MÉLIA » bằng màu đỏ.

Thuốc điều bán, từ gói, BAO BẰNG GIẤY DÀY, đựng 20 điều, đầu có THOA KEO ở ngoài lại có bao một tấm giấy mỏng đỏ, đựng cho khỏi ướt thuốc, trong tấm giấy đó, lại có một tấm hình rất tốt và một con « cò » nữa.

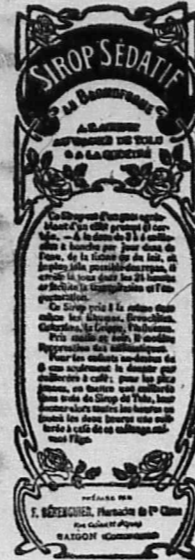
Thuốc Mélia này thật ngon, chẳng có thuốc nào bằng, bởi vậy cho nên, thiên hạ ai cũng đều ưa dùng thuốc Mélia đó lắm.

Đầu đầu cũng có bán cho tôi trong mấy tiệm nhỏ nhỏ trong làng cũng có bán nữa.

Seuls Importateurs pour l'Indochine

UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE

SAIGON. — 34, BOULEVARD CHARNER, 34. — SAIGON

Sirop Sédatif BÉRENGUIER au Bromoforme

TRỪ BỆNH HO THƯỜNG, HO LAO, HO TÒN HO HƯ PHỒI, THÙNG

Thuốc nước đường này mùi dịu dần, chữa bệnh chóng vánh chắc chắn. Dùng ba bốn muỗng lớn một ngày, uống riêng một mình nó hay là uống chung với nước trà hay là sữa nấu cho nóng. Uống như vậy thì hết bệnh ho lao, ho tòn. Uống sớm mai và chiều thì bớt bị ngột hơi.

Con nit trên năm tuổi mà thôi uống một ngày một muỗng nhỏ, Còn con nit nhỏ hơn, pha một muỗng nhỏ thuốc này vào ba muỗng nước cho nó uống một giờ hay là vài giờ một muỗng có pha nước như vậy.

Một ve : 1 \$ 20.

Trữ tại tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE Ông H. de MARI và F. LAURENS nối nghiệp cho ông MOLINIER tại Sài-gòn-Chợ-lớn.

Le Laxatif dont l'effet est le plus rapide et le plus sûr c'est les Grains Celler

Souverains contre la constipation opiniâtre et ses fâcheuses conséquences :

Hémorroïdes, Humeurs, Névralgies, Gastrites, Congestions, etc.

La Boîte : 1 fr. 50

Demandez Informations gratis dans toutes les Grandes Pharmacies Françaises
DÉPOT GÉNÉRAL : Pharmacie BAILLY, à Tarbes
GROS : Simon et Merveau, 21, rue Michel-le-Comte, et Société de Droguerie, 6, rue de Thorigny Paris

THUỐC TRỊ BÓN

Chứng này tuy là khi mới phát, coi lấy lắt, mà nếu không lo trị thì sau nó biến sanh ra nhiều bệnh : Nhức đầu, chóng mặt, không biết đói, ăn không tiêu, miệng hơi hám. Làm cho huyết hư, thì thường sanh ra ghê chốc khó chịu. Cũng có khi sanh bệnh nặng hơn nữa, như hư trường, đau gán, kiết.

Chứng này có thuốc hoàn GRAINS CELLER trị mới hay. Thứ thuốc này bảo chế bằng những thứ cây thân kiện, ai uống cũng được. Uống vô thì không có phả và không sanh chứng đau bụng, uống lâu chừng nào, càng tốt chừng ấy.

CÁCH DÙNG : Tối chừng đi ngủ, uống 1 hoàn, như không phỉ thì uống 2 hoàn, uống như vậy chừng 5, 6 bữa, rồi ngừng 5, 6 bữa sẽ uống lại. Như có thiệt khà, uống nữa hay là thôi cũng được. Con nit dưới 4 tuổi uống nửa hoàn, từ 10 tuổi sắp lên uống 1 hoàn.

Thuốc này giá một hộp 40 hoàn là 0 \$ 70. Có một mina dược thuốc Pharmacie Normale, ở Sài-gòn, đường Catinat và Chợ-lớn đường Marins có bán mà thôi.

BIJOUTERIE PARISIENNE

Nhà bán đồ nữ trang hiệu con Rồng Vàng
 ở ĐƯỜNG CATINAT MÓN BÀI 130-132 NGANG NHÀ IN L'UNION
 (Xuất nhập bất cần)

Tôi đã thường buôn bán đồ nữ trang cho các cô đơn bà Annam ở Saigon và Lục-tỉnh, nên chúng tôi mới biết ý các cô hay dùng món chi.

Nay tôi có đặt làm tại nhà hàng ở Paris những đồ nữ trang nhiều kiểu lạ và rất xinh tốt lắm cho các cô dùng, nay xin các cô đến nhà tôi mà xem chơi. Những là bông nhận hạt thủy xoàng, cà rá, giầy chiến đeo cổ, médailles và médallions nhiều kiểu lạ và hạt thủy xoàng nước trắng lịch sự vô cùng của tôi làm riêng cho mấy cô. Nên tôi có lòng cho các cô hay rằng tôi cũng làm ra đồ nữ trang nhiều kiểu rất tốt lạ cho các cô đơn bà Annam.

Vậy tôi trông cậy cho các cô đến viếng tiệm tôi một lần thì tôi sẽ tiếp rước các cô tử tế.

I. GIUNTOLI.

La Mutuelle d'Extrême-Orient

HỘI TƯ CẬP PHƯƠNG VIÊN-ĐÔNG

Góp đến 477 đồng bạc trong 159 tháng, đến hết năm thứ mười sáu thì được lãnh từ năm trăm cho đến một ngàn đồng bạc.

Từ năm thứ nhất đến năm thứ mười sáu, mỗi năm xỏ số mười hai kỳ, lúc xỏ số thì hết thấy mọi người ai cũng được coi.

Người nào bằng lòng đóng trọn một phần phải góp mỗi tháng 3\$00, đóng nửa phần phải góp mỗi tháng 1\$50, đóng một phần-tư thì phải góp mỗi tháng 0\$75.

Ai bằng lòng đóng luôn trọn một lần thì phải góp 400\$ mà thôi, nhưng đóng như vậy lúc xỏ số, người nào góp một phần thì được lãnh trọn một phần, người nào góp nửa phần, thì được lấy nửa phần, người nào góp một phần-tư thì được lấy một phần-tư mà thôi.

Một năm có mười hai kỳ xỏ số

Mỗi tháng, đến ngày 15 tây thì xỏ số một lần.

CHỨC DỊCH COI VIỆC HỘI

MM. H. SESTIER, Cựu Khám-sứ, làm chủ hội.

H. DEBEAUX, Tòa chủ hội-đồng Thương-mại tại Hà-nội.

PORCHET, Tòa chủ hội-đồng Thương-mại tại Haiphong.

RALLISTE, Lãnh Trưởng.

MM. CHATAIGNEAU, Thanh tra việc tính toán & Tòa án Đông-

Dương.

A. DEBEAUX, Tây Thương.

PHAM-MANH-XUNG, Tư-tài, Bắc-kỳ Nghị-viện.

Bản hội ở tại đường Paul, Blanchy, món bài 109, SAIGON.

TÂN ĐỢI THỜI BẢO

JOURNAL DES JEUNES GÉNÉRATIONS

NÔNG-CỔ-MÍN-ĐÀM

Mardi 23 Mars 1915, N° 39

TÂN CHỦ BÚT

CAUSERIE SUR L'AGRICULTURE

Canh Nông Chương pháp

KHOẢN THỨ 11

(Tiếp theo)

1° Phải (làm) cây cấy đất sâu hay gò

Những đất ruộng dùng mà cấy lúa sớm là đất thường năm nước có sớm và sâu, hoặc đất đồng nhiều chỗ nước cầm sâu, đợi chừng mà cấy lúa mùa cho nặng thì chỗ ấy nước lại sâu lắm cấy lúa mùa hạt dẹt, nên phải dùng cấy lúa sớm cho mau, chừng lúa sớm nở lớn buổi thì nước chỗ đất cấy lúa mùa là sâu gần cao bực, thì lúa sớm lúc đó nở nặng lớn buổi cao, nước lên lúa xóng khô lo chết nước, Cho nên nhà nông phu, những kẻ huyệt ăn thường năm nên làm lúa sớm, Công việc làm mùa lúa chín cắt đập có cực hơn lúa mùa là vì nước không nặng khô ráo. Cũng có nhiều khi đất đồng nhằm cuộc đất sâu nước cầm thì cũng nên làm mùa lúa sớm (nhẹ lo).

2° Ngày tháng gieo mạ và cách thức

Lúa sớm phải gieo mạ nội 20 tháng tư hoặc mồng 5 tháng 5 annam cho rồi.

Cách ngâm giống Còi khoản thứ 1 số 2.

Cách dọn đám mạ Còi khoản thứ 1 số 3.

Cách vãi mạ Còi khoản thứ 1 số 7, 8, 9.

Trong công việc làm và vãi mạ lúa sớm với cách thức vãi mạ mùa đều chẳng khác nhau bao nhiêu.

3° Ngày tháng phát cỏ đất cấy

Mạ lúa sớm gieo cỏ 20 tháng 4 annam và mồng 5 tháng 5 annam thì 20 tháng 5 và 30 tháng 5 bước đầu tháng sáu annam thì cỏ đất cấy phải phát cho rồi.

Phải phát cho sớm là có ý để cho cỏ phát năm nước ngâm mục bớt chừng cấy cao giồng nặng nhỏ.

Trong công việc phát cỏ đất cấy xin coi khoản thứ 2, số 5, và cách cào giồng chế lạng cỏ con còn sót và vớt, thì xin coi thứ 2 số 6 và 7.

4° Ngày tháng mạ dùng cấy

Mạ lúa sớm gieo cấy 1 tháng rưỡi hay là 1 tháng 25 ngày không cùng tùy theo đất đám mạ tốt xấu, Cấy mạ lên nặng tốt cao vừa cấy thì cấy, mạ lúa sớm chẳng nên cấy mạ quá già, liệu vừa cấy thì nhỏ cấy cho còn non mạ cấy xuống cho mau nở, vì đất cấy mạ lúa sớm chẳng cần chi phải lo sự lúa cấy nở lớn buổi rùm, lớp v. v. ... bởi dưới nước cầm chừng hoài dầu buổi lúa có nở lớn cách nào cũng phải đủ lột lá úa phải rỗng mình son lại, chỉ có sợ khi cấy rồi nước dợt mới sợ lúa nở mà hư hao.

5° Ngày tháng cấy liền

Phải cấy lúa sớm cho kịp kỳ rằm (15) tháng 6 cho tới 30 tháng 6 annam cho hườn thành, bằng cấy muộn thì phải trễ nải mùa các đập.

Phép cấy lúa sớm không khác nào cấy lúa mùa, chẳng dầy chẳng thưa cho vườn hàng; lúa phải cấy cho chặt, coi khoản thứ 4, số 4, 5, vì nước sâu nếu cấy không chắc gió thổi có sóng, lúa cấy lỏng nổi; sau khi cấy rồi dùng như kỳ 3 ngày cũng phải coi dặm lại như khoản thứ 4, số 9.

6° Ngày tháng lúa trở bông trái

Lúa sớm cấy rồi tại ruộng dùng kỳ 3 tháng hoặc trễ 3 tháng ngoài thì bông trái trở và chính đều, Phàm như cấy 15 tháng 6 thì 25 tháng 9 bông trái mới thiết chính đều, cấy kỳ 30 tháng 6 thì 15 tháng 10 lúa bông trái chính đều chừng ấy mới khởi sự cắt đập hoặc lật.

Cách ngâm sữa bông lúa và làm đồng đồng cũng chẳng khác nào lúa mùa vậy.

Lúa sớm thường khi ít ngã nằm nước duy có bông trái trụng hoặc chắm nước mà thôi.

J. TRƯỜNG.

CAUSERIE SUR LE COMMERCE

Thương mại luận

BÁN MẮC QUÁ VẬY

Hàng nghe, người nước nào cũng thế, khi mua đồ, hỏi giá rồi hay là: « Bán mắc quá vậy! » Có ấy nên lời nói đó, đang thời, trở nên tục ngữ. Dầu nhỏ dầu lớn, sang hèn giàu nghèo, thấy đều dùng, đều có sẵn bên miệng, nên khi hỏi giá, tiệm vừa nói rồi thì

trưởng, nên bị rời chưa quá mười lăm... ày bỏ mạng. Ở Jussecourt-Minecourt... ày mong tám tháng chín, lối chín giờ tối...

Thành mở cửa quĩ hàng, không người... ồng cự, mà Đức-tặc hãy còn loạn xạ, thật... à là phạm điều nhơn luật; hội Thanh-tra... à luận qua đến điều đó, là ý muốn nói về...

có quận-công Brunswick với hàng tướng... sĩ đạo thứ mười ở đó. - Cũng trong một... ngày ấy, hội Thanh-tra có đến khán xét... Lâu Beaumont ở cũi làng Montmirail, của... ông công-tử Rochefoucauld-Doudeauville...

TINH MEUSE

Tỉnh Meuse, ngày nay Đức-tặc hãy còn... chiếm cứ nhiều chỗ, thọ khổn không cùng... Nhiều chỗ đại thộn chẳng cang cơ chi đến... việc binh mà bá tánh cũng không trêu chọc...

Nội trong tỉnh Meuse không có xứ nào... hư hại nặng cho bằng xứ Sommeilles, xem... ra một đồng tro tắng, vì ngày mồng sáu... tháng chín một cơ binh Đức-tặc, áo gấn...

(Sau sẽ tiếp theo.)

L. H. MƯU.

Phụng dịch.

Sa Trạng diên thuyết

Sự trở lòng trong đạo binh Thổ-nhĩ-kỳ.

Hoàng đế Enver Pacha dạy bằng thi nghịch thần.

Thành Odessa cho hay rằng trong... đạo binh Thổ nhĩ kỳ có đám trở lòng... Hoàng-đế Enver Pacha dạy bằng thi... những nghịch thần; trong bọn bị bằng...

Dân sự thành Cologne kinh sợ phi-công.

Thông tin nhựt báo Daily Mail ở... Rotterdam cho hay rằng tại Maestricht... Đức quốc sợ Hồng-Mao trả thù về... việc phi-thoảng của chúng nó bay theo...

Hoàng đế Áo quốc Francois Joseph... quới thể bất an.

Bàle D. N. C. - Tại thành Munich, công... chúa Alphonse de Bavière, là con của... ông công-hầu thành Alençon cho hay rằng...

Hoàng-đế thấy chuyện giặc đánh... bấy lâu nay coi bộ không nao động... chực nào, rõ lại là tại Hoàng-đế không... đề chuyện hệ lăm như vậy, cho đến...

Thiếu một chục nữa thì Thái-tử Đông-cung... Đức-quốc bị cầm ngục.

Nhựt báo « Le Matin »

Sau trận giặc Charleroi tên lính X... vì lòng gan đẽm nên được lính mề dai... Bữa kia đi lạt và kim đường về theo...

Lang chưa với đồng cung đã thuận... nhau rồi.

Lúc ăn lễ thất tuần cho ông vua... Bavière thì hoàng-đế Đức quốc có đến... chúc mừng, và thừa điệp ấy mà giải...

Hoàng-đế chuyện vau với ông hoàng... Rupprecht cả ngày, và có nói chuyện... kinh với nhau hơn ba giờ đồng hồ... Ông vua Bavière cũng như ở cửa giữa...

Đức-Tham tại Florence bị bắt.

Nước Ý-đại-lợi (Italie) cho hay rằng... có mấy tên nói xạo kiếm ăn thừa điệp... biển tại Pologne và Galicie mà gạt... găm những người-giữ đạo Thiên chúa...

Đưa gian dối này đi một cách sang... trọng nội trên phía Nam Ý-đại-lợi, tới... đầu đều có kẻ hầu rước rất hậu, lại... có dự lễ cả các nhà thờ tại San Remo...

Bà Tarnowski đã thuật chuyện bị... tù rạt và trốn tránh khỏi, nghe khó... tin, làm cho thiên hạ càng nghi nang...

Bắt xét cậu ta thì thấy trong đồ... hành lý có giấy thông hành dẽ trắng,...

Thiếu một chục nữa thì Thái-tử Đông-cung... Đức-quốc bị cầm ngục.

Nhựt báo « Le Matin »

Sau trận giặc Charleroi tên lính X... vì lòng gan đẽm nên được lính mề dai...

Bữa kia đi lạt và kim đường về theo... cơ binh không được, nên bị cầm tù.

Đức-tặc giặc anh ta với vài tên lính... Langsa tới một cái thành nhỏ kia nơi... đó có hàng chừ trống của Đông-cung...

Rồi lại xin ông quan đốc lý một cái... giấy thông hành, quờ ở đầu đó được... một cái xe máy, nhảy lên cỡi rồi đạp...

Đi tới cửa thành bị lính bắt lại, ông... quan hai hỏi anh ta rằng: - Mày đi đâu vậy?

- Dạ ông Thống chế sai tôi đi có việc.

- Vậy chờ mầy đi lâu hay là mau?

- Dạ, có lâu lắm thì chừng 2 giờ.

- Đi, đi...

X... cứ việc thẳng xông, chừng một... đôi xa coi không ai thấy mình nữa hết...

Quan binh bộ thượng thư Talandra... nghe qua liền bước tới ôm ông Thống-... lãnh-binh mà hun, còn chung quanh...

Quan binh bộ thượng thư tiếp... rằng, tuy dân Ý-đại-Lợi có lòng lo...

Chừng ông giám mục nhứt phát cây... cờ mà hồi trận giặc Lépaute treo trên...

mấy chiếc tàu giặc thì dân sự ai nấy... đều vui mừng. Khi ông Salandra trở...

về thành Rôme, đi giọc đường tới chỗ... nào thiên hạ cũng tung hô ngợi.

đầu hết thấy ông bị cột tay chắc cứng... vì ông cũng đã hai phen kiếm đường... lánh nạn. Quan hai đức tặc thấy anh...

- Thừa ông, ông có thấy không ông... hồi này tôi nói tôi đi trông hai giờ thì...

Đức-tặc nghe nói chưởi thề. Cũng... ngày đó binh Langsa bắt dặng một xe... lừa chở binh của đức tặc, và lại có...

NEC-TRUNG-LẬP

Hi-lạp (Grèce)

Lời hàm dọa của Thổ-nhĩ-kỳ và... Đức-quốc.

Quan sứ thần Thổ-nhĩ-Ki ở Athènes... nói hề bèn Hi-lạp mà mừng dấy... động cang qua thì dân Hi-lạp ở Thổ-...

Sứ thần Đức-quốc ở Athènes nói... với mấy ông quan chường ấn rằng hề... Hi-lạp mà uy động với Thổ-nhĩ-Kỳ thì...

Ý-đại-Lợi (Italie)

Quan binh bộ thượng thư Talandra... nhơn điệp ăn lễ mừng thành gaete,...

Thống-lãnh-binh Morra nói đại binh... sẽ sáng lòng vì chúa tận tâm lược...

Quan binh bộ thượng thư Salandra... nghe qua liền bước tới ôm ông Thống-...

Đoạn quan binh bộ thượng thư tiếp... rằng, tuy dân Ý-đại-Lợi có lòng lo...

Chừng ông giám mục nhứt phát cây... cờ mà hồi trận giặc Lépaute treo trên...

mấy chiếc tàu giặc thì dân sự ai nấy... đều vui mừng. Khi ông Salandra trở...

về thành Rôme, đi giọc đường tới chỗ... nào thiên hạ cũng tung hô ngợi.

Có điều... dò Roun... mà đạo... nư hủy... không e... loạn.

Dân s... giã đi, sylvam... nghich... Prague... đi đầu... vậy thì... Người... một hũ... tay lăm...

Ó Zo... học sau... mền-d... Eugèn... Bosnie... thầy b... Đạo b... muôn.

Vi... Franç... tô y... Vienn... đức th... hòa d... của đ... nếu Á... thì Á... bèn v... vậy l... Ch... pha p...

Từ... công... công... mà n... khôn... bà có... câu l...

Ấu-Quốc giã loạn

Có điện tín thành Bucarest là kinh đô Roumanie cho hay rằng từ ngày mà đạo binh Ấu-Quốc bị Sa-bi-Quốc hư hủy đến nay, ở Buda-Pesx không có bữa nào mà không có giã loạn.

Dân sự hay la rằng «bãi sự giã đi, khôn khổ lắm. Còn xứ Transylvamé, dân Roumanie làm phản nghịch với dân magyars luôn. Còn ở Pragne nhiều ông quan lo việc nước đi đầu mất, hồi linh tuấn thành bởi sao vậy thì chúng nó không chịu nói. Người ta rằng: trước lễ sanh nhật một bữa, mấy ông quan ấy muốn ra tay làm loạn, nên đã bị bắng chết.

Ở Zograbe, có bắt đặng một đám học sanh vì chúng nó có hơi đem lòng ái mến dân Sa-bi-Quốc. Ông Archiduc-Eugène, là quan đề đốc bộ binh ở Bosnie có gọi vào giữa xứ ấy hết thầy binh lính nào thuộc về Phổ-lô-si. Đạo binh ấy bây giờ tính được hơn 12 muôn.

Ấu-Quốc muốn giảng hòa

Vì mấy vị thái tử của hoàng đế François Joseph nhứt là bà công chúa tổ ý muốn làm nên các quan sứ thành Vienne và thành Munich rằng năng nỉ đức thánh pha pha đặng ngài có giảng hòa dùm cho Ấu-Quốc. Mà trong thành của đức thánh pha pha ai nấy nói rằng: nếu Ấu-Quốc mà muốn được như vậy thì Ấu-Quốc phải liả Đức-Quốc. Phía bên vô coi bộ không ai chịu buộc như vậy hết.

Chuyện này trong thành đức thánh pha pha, cả ngày đều bàn luận.

Cũng muốn giảng hòa nữa

Tin ở thành Vienne cho hay rằng bà công chúa Parme cũng đồng ý nói của công chúa con hoàng đế François Joseph mà muốn giảng hòa, mà phía bên vô không chịu. Tin ấy lại cho hay rằng bà công chúa ấy mỗi ngày đều đọc kinh cầu khẩn đặng xin cho mau giảng hòa.

Y-pha-nho với (Portugais)

Có điện tín ở thành Munich cho hay rằng ông Don-Mignel de Bragance là cang chánh... Nước Bút-tu-ghe có gởi thư cho bà Duchesse Charles — Théodore là bà Hoàng-thái-hậu nước Bắc-lợi mà cãi chống về sự nhứt báo Đức-Quốc xui dục dưng nước Bút-tu-ghe cho Y-pha-nho đặng có đền ơn sự phụ giúp nhau. Ông Ratibor là sứ Đức-Quốc ở nước Y-pha-nho sáng lòng làm như vậy hằng hỏi lại cho nhà nước Y-pha-nho ở Madrid hay rằng ngài nhứt định việc ấy.

ĐÔNG DƯƠNG BÁO TÍN

TỪ VƯỢT NGỤC

Hai mươi sáu tên bị xử tử Tonkin — Lóng tháng mười tây năm ngoái, bọn tù Bắckạn vượt ngục đều tám nửa lại đủ. Khi lính và tốp tuần sai bắt chúng nó cầm khí giải chông cự hằng hỏi.

Tòa quân chánh (Conseil de guerre) Lạng-son mới hội xử bọn ấy, làm án tử hai mươi sáu tên tha bổng ba tên, còn hai mươi bảy tên phạt tù nhiều ít tùy lượng theo tội.

Hai mươi sáu tên xử tử đã dẫn ra pháp tràng tận sát hôm bữa mười bảy tháng này.

Nam-Kỳ-thời-sự

Giá bạc

Table with 2 columns: Item and Price. Kho nhà nước... 2f35, Hãng Đông-dương... 2 36, » Hongkong... 2 36, » Chartered... 2 36

Giá lúa

Mỗi tạ 68 k. chở đến nhà máy Chợ Lớn, (trả bao lại) 2\$30 tới 2\$35

ĐẠI HÌNH CUNG AN

(Tiếp theo)

Ngày 10 mars 1915

1° Lê-văn-Noi kêu là Chính với nội bọn, về tội sát non và tội liêu cang, vụ này đình lại kỳ tới.

Ngày 11 mars 1915

1° Nguyễn-văn-Sanh, về tội cố sát, nhờ có trạng-sư hết lòng bào chữa nên tòa làm án 3 năm tù.

Ngày 12 mars 1915

1° Ngô-văn-Sẻ, Mai-văn-Cung, Võ-văn-Dau, Bùi-văn-Kiên và Huỳnh-văn-Dom, về tội ăn trộm và ăn cướp có súng ống, trong tỉnh Biênhòa.

Bùi-văn-Kiên, khổ sai chung thân, Võ-văn-Dau, Mai-văn-Cung và Nguyễn-văn-Sẻ, mỗi người 10 năm khổ sai, Huỳnh-văn-Dom, năm năm cấm cố.

Ngày 13 mars 1915

Ngày này là ngày chót, của tòa đại hình Saigon nhóm xử kỳ nhứt xử vụ cường đạo giết thầy xếp ga Cana và cướp phá thôn dân đã ăn hành trong Nông-Cổ ngày 20 Juin 1915.

Đầu đảng là Nam-Xi kêu Thiên, 29 tuổi, Nguyễn-văn-May kêu Hương, Lương-hữu-Sải, Sanh-Nhi, Hoàng-qui-Thanh, Phạm-văn-Danh, Phạm-văn-Sanh, Trần-bửu-Trần, Nguyễn-văn-Nhiều và Nguyễn-văn-Cự.

Đúng 8 giờ tòa mở xử, có 4 vị hội đồng thẩm án Annam, vụ này có 4 ông thầy kiện hết lòng binh giực tội non, nhưng mà phạm non tích ác rõ ràng, nên bụng làm thì dạ phải chịu. Tòa lên án sau đây:

Nam-Xin, trăm thú, Lương-hữu-Soi, Sanh-Nhi, Hoàng-qui-Thanh, Phạm-văn-Sanh, khổ sai chung thân, Phạm-văn-Danh, 20 năm khổ sai và 5 năm biệt xứ, Nguyễn-văn-Cự, 2 năm tù.

Tha bổng: Nguyễn-văn-May, Trần-bửu-Trần và Nguyễn-văn-Nhiều.

TÒA-PHÚC-ÁN

Oan-du

Tên Ng.-văn-Lợi bị tòa sơ làm án du-đăng, kêu oan lên tòa trên tha bổng.

Ăn-trộm và đồng-lỏa

Lê-văn-Cai, vợ là Trần-thị-Hương bị tòa sơ phạt mỗi người một năm tù, cang về tội đạo vật và đồng lỏa, phúc án, tòa trên xử y án lại phạt thêm mỗi người hai mươi lăm quang tiền va.

Ấu-đã

Ng.-văn-Cu bị phạt mười tháng tù về tội làm phi phép, chẳng kể luật, lấy quyền mình mà hành tội người (chữ nghĩa là lấy sức rửa hờn, chẳng thêm kiện thưa cho quan xử.)

Trộm cắp

Lâm-văn-Đông bị tòa sơ làm án sáu tháng tù, phúc án lên tòa trên y án. Nguyễn-văn-Vĩ, cũng vậy mà có phước hơn, được tòa trên tha bổng.

Mãi-nhon-thân

Tòa sơ làm án buong người một năm tù — phúc án lên tòa trên, quan chánh-án Đai phê rằng tội buôn người rất trọng, một năm tù đáng lắm chứ có ực gì mà kêu oan. Lại rằng: Luật Langsa chế róng, song cho phép buôn bán heo chó không có cho phép buôn người. Vì vậy nên phê y án.

Mạo-chứng

Tên Từ-Quen bị tòa sơ phạt tù cang về tội mạo chứng, phúc án lên tòa trên tha bổng.

Te Te Te !!

Ngày 13 mars 1915, lúc 5 giờ rưỡi chiều, xe hơi của M. T. chạy đường kính lấp ngan chợ củ bến thành bốp ken om sòm mà có tên lừng không nghe mà tránh, để cho xe chạm nhâm.

Đem vô nhà thương quan thầy khám bình không sao. May cho!

Ràng leo cây cho làm !!

Ngày 13 mars 1915, lúc 4 giờ chiều, có một tên Annam leo hái me theo mé đường Rose, rudi sút tay, té xuống có hơn 5 thước bề cao, bề đầu. Tên này không chịu nằm nhà thương, nên bỏ gị rồi cho chở về nhà dưỡng bình.

Ai nói bộ tiền ?

Bé con tên Đỗ-văn-Hào mới vừa thành số, còn tưng mẹ cư tại đảng Mayer đang mặt chơi nhăng bị bỏ đá tại đường Espagne, gầy đùi bên tả. Xe bò của tên Trần-văn-Kế tài chủ, ở Bình-hòa-xã thuộc tỉnh Giadinh. Bé con vào đường đường Chợ Lớn, tiền cơm thuốc về phần chủ xe chịu.

Nỏa tróc

Mới bắt giải lên Biện-ly, tên Hà-Cam biệt tự Hà-Phan, ngoại danh là Bang-nga-Can, khách-trú quảng-đông, bài chỉ số 94436, ba mươi lăm tuổi, dân bình bồng vô nghệ độ thân, vì có tờ tập nỏa của quan Bồi-thẩm Saigon troàn, bởi Hà-Cam phạm tội sát non, giết bạn đồng bang tên là Trần-Tu, hôm 31 tháng giêng tây năm nay tại Chợ Lớn. Chẳng phải một tội sát non đó mà hết, Trần-Cam hãy còn ba tội khác nữa; một là: du-đăng, hai là dùng súng lựu, ba là cãi danh diệt tánh bài chỉ trả tên.

Ruổi cho phân

Bữa 14 tây hồi 7 giờ 35, ngay nhà số 18, đường Belgique, một người con gái 16 tuổi, tên là Bùi-thị-Viên, đưng nhâm xe lửa nhỏ đường mé sông, bị cán rất nặng nên hồn qui dị-lộ. Thi hài đem vô nhà xát, còn việc rudi có báo cho tòa hay.

Nghe nói bởi Bùi-thị-Viên này khờ quá nên mới ra thân thể làm vậy.

Nhứt-bổn với Tào

Nhứt Báo Chépao của tào nói rằng:

«Nhứt-bổn muốn phá tang hoang Tào, nhưng mà không cho Khách nói như vậy; nhưng mà Nhứt không thể nào mà giàu không cho mây nước khác biết mây đều mà mình đã buột Tào phải làm theo. Mây đều ấy không thể chịu được.

Vậy mà Tào sẽ bị phá tang hoang chăng? Chuyện này có không thì là tại Khách chớ chẳng phải tại Nhứt-bổn. Chúng ta biết trước rằng Khách chẳng chịu để cho Nhứt-bổn đem hội đồng và quan bộ với thủy binh cho Tào, theo lời Nhứt-bổn buộc chúng ta biết rằng rồi đây thì Nhứt-bổn cũng bỏ mây đều mình đã buộc Tào vì mây đều ấy không thể chịu được.

Mà chúng ta sợ rằng Nhứt-bổn buộc Tào phải theo mây đều không thể chịu ấy là có ý sau sẽ buộc Tào phải chịu những đều để một chút. Chắc làm sao Nhứt cũng buộc Tào phải thâm nhập Nhứt-bổn vào sở ba sơn của Tào, phải mua thuốc đạn của mình, phải cho mình được quyền hành trong việc thương mại, phải chịu đưng cho nước khác tới khám vịnh và củ-lao của Tào, phải cho Nhứt-bổn khẩn sudi dầu lửa và những mỏ Kim vân vân... Và nếu hề trường Tào mà dạy tiếng Nhứt-bổn thì Khách sẽ trở nên dân Cao-ly Nhứt-bổn chắc sẽ nói hề Khách mà học tiếng Hồng-mao, tiếng Langsa, và tiếng Đức-Quốc đặng thì cũng phải học tiếng Nhứt-bổn đặng vậy. Ấy cũng là phải cho đó. Nhưng

phải biết rằng, Khách mà đương học ba thứ tiếng đã nói trên đó là chẳng phải Hồng-mao, Đại-pháp Đức-quốc mà buột nó phải học.

Vậy thì chẳng những Khách chẳng nên chịu theo hết mây đều buột ấy mà thôi, mà chúng nó cũng chẳng nên chịu một đều nào hết.

Nhà nước ta và dân sự ta hãy lấy đó mà suy nghĩ.

Nhật báo Jentchéoujipao nói rằng: Từ một tuần lễ nay, Khách mà Nhật-bổn đã đình những sự tính toán với nhau rồi. Tuy thường nghe nói Nhật-bổn sảng lòng bốt một mớ đều đã buột Khách mặt dẫu chớ không lấy gì làm chắc, vì mây quan khâm-sứ Nhật-bổn rất mưu mô không lẽ lắm thiệt tình như lời nói vậy.

Nhật-bổn cứ nói để làm tờ giao hòa với Nga-la-tur và Huê-kỳ. Có tin đã cho hay rằng sứ thần Nhật-bổn tại Bắc-kinh đã về Tokio là kinh đô Nhật-bổn rồi. Nhà nước ta cứ việc dẫu mây đều mà Nhật-bổn buột Tào, còn dân sự thì đem lòng lo sợ, mà hai đảng không làm đều gì hết. Nếu ruồi mà sự giao thiệp Tào với Nhật-bổn bắt bường nhau thì biết làm sao bây giờ?

Nhật-bổn cứ nói để làm tờ giao hòa với Nga-la-tur và Huê-kỳ. Có tin đã cho hay rằng sứ thần Nhật-bổn tại Bắc-kinh đã về Tokio là kinh đô Nhật-bổn rồi. Nhà nước ta cứ việc dẫu mây đều mà Nhật-bổn buột Tào, còn dân sự thì đem lòng lo sợ, mà hai đảng không làm đều gì hết. Nếu ruồi mà sự giao thiệp Tào với Nhật-bổn bắt bường nhau thì biết làm sao bây giờ?

Nhật-báo Chechepao nói như vậy:

Quan sứ-thần Nhật-bổn ở Bắc-kinh có được lệnh nhà nước nói tóm lại như vậy: phải cho khảng khái tới rớt. Vậy thì Nhật-bổn không chịu bỏ hai mươi một đều

đã buột Tào đó. Các quan sứ thần có lẽ phải dùng mưu mô mà đầu đó có chừng hết. Mây đều mà Nhật-bổn đã buột Tào phải theo và mây đều Nhật-bổn đã cho vạng quốc rõ ràng mình buột như vậy đó, coi lại thì khác nhau xa lắm.

Từ hồi đó tới bây giờ nhà nước ta giàu mây đều buột ấy là vì, nhà nước ta đã hứa với Nhật-bổn phải giàu như vậy. Bây giờ sứ-thần Hồng-mao và Nga-la-tur có tới hỏi thăm ouékiapou việc đó. Nếu nhà nước ta không muốn vì Nhật-bổn mà phải gạt vạng quốc thì nhà nước ta phải cho rõ mây đều mà Nhật-bổn đã buột ta.

Nhật-báo Jentchéoujipao nói rằng:

Nhật Báo Thượng-Hải đồng khai rằng Nhật-bổn sẽ sảng lòng cho vạng quốc biết mây đều mà mình đã buột Tào. Ban đầu Nhật-Bổn giàu diêm mây đều ấy rất kỳ cang rồi kê cho thiên hạ hay được phần nữa.

« Rồi bây giờ đây Nhật-Bổn lại muốn cho hay hết mây đều « ấy: Nhật cũng giàu mây đều « ấy mà để mà cho biết tùy theo « khi.

« Hễ Nhật-bổn muốn cho thiên hạ biết mây đều đó chừng nào « thì Nhật-bổn muốn bó buột « Tào phải chịu mây đều đó « chừng này.

« Vậy thì Nhật-bổn cho thiên hạ hay mây đều ấy thì khó cho « Tào ác phải mang họa.

Nhật báo Sinvanpao :

Điện tin sau hết đây cho hay rằng Tào sẽ sảng lòng chịu phần

nửa mây đều Nhật buột ấy.

Mà nếu Tào ưng chịu phần nửa mây đều buột ấy thì khó mà an trong nước cho được.

Công văn lược lục

Vi lời nghị quan Nguyễn-Soái nam-kỳ ngày 28 février 1915

Cấp bằng cho thầy Ng.-v.-Cảnh, Ng.-v.-Tur, Ng.-v.-Bôn và Ng.-v.-Vân, làm giáo tập hậu bổ hạng tư sở Giáo-huấn, lương chung niên 300\$ và bổ đi tủng quyền quan Đồng-lý hội công đồng Cholon.

Cấp bằng cho thầy Huỳnh-văn-Trọng, Ng.-v.-Kiên, Ng.-v.-Trung-Thắng, và Hà-v.-Vinh, có bằng cấp trường sư phạm Giadinh và thầy Ng.-v.-Thái có bằng cấp chung học Pháp-Việt, làm giáo tập hậu bổ hạng tư sở giáo huấn Nam kỳ.

Thầy Huỳnh-v.-Khia, giáo tập hậu bổ hạng tư, tư bổ cho tỉnh Tânan, nay rút về giao lại cho sở giáo huấn và bổ đi dạy học trường địa hạt Tânan.

Cấp bằng cho thầy Lê-v.-Đại, có bằng cấp trường sư phạm Giadinh, làm giáo tập hậu bổ hạng tư sở giáo huấn lương chung niên 300\$ và tư bổ cho tỉnh Tânan, đặng thể cho thầy Huỳnh-văn-Kia.

Thầy Huỳnh-v.-Chấn, giáo tập hậu bổ hạng tư, tư bổ cho tỉnh Giadinh, nay rút về giao lại cho sở Giáo-huấn.

Cấp bằng cho thầy Đoàn-minh-Thiện có bằng cấp trường sư phạm Giadinh, làm giáo tập hậu bổ hạng tư sở Giáo-huấn lương chung niên 300\$ và tư bổ cho tỉnh Giadinh đặng thể cho thầy Huỳnh-văn-Chấn.

Thầy Đào-khắc-Chấn, giáo tập hạng tư, tư bổ cho thành phố Cholon, nay rút về giao lại cho sở Giáo-huấn.

Cấp bằng cho thầy Ng.-v.-Bi có bằng cấp trường sư phạm Giadinh, làm giáo tập hậu bổ hạng tư sở Giáo-huấn và bổ đi dạy học tại trường thành phố Cholon.

Vi lời nghị quan Nguyễn-Soái nam-kỳ ngày 3 mars 1913

Thầy Ng.-v.-Chuong, giáo tập hậu bổ hạng nhì, tư bổ cho tỉnh Tràvinh nay bổ đi tủng quyền quan chủ tỉnh Bentre.

Cấp bằng cho thầy Trần-văn-Tôn, có bằng cấp trường sư phạm Giadinh, làm giáo tập hậu bổ hạng tư, lương chung niên 300\$ và tư bổ cho tỉnh Tràvinh thể cho thầy Ng.-v.-Chuong.

Vi lời nghị quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ ngày 28 février 1915

Cấp bằng cho thầy Ng.-v.-Hoa có bằng cấp chung học Pháp-Việt, làm giáo tổng hậu bổ lương chung niên 180\$ và bổ đi tủng quyền quan chủ tỉnh Tâyninh.

Vi lời định của quan chủ tỉnh Tâyninh ngày 18 février 1915, có quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ phê chuẩn ngày 1er mars 1915

Cấp bằng cho thầy Phạm-v.-Hoc có bằng cấp chung học Pháp-Việt làm giáo tổng lương mỗi tháng 15 đồng.

Vi lời nghị quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ ngày 8 mars 1915

Cấp bằng cho thầy Ng.-tấn-Thinh làm cai tổng hạng ba tổng Bình-trị-Hạ (Giadinh), thể cho thầy Tăng-v.-Tài đặng phần hưu trí.

Cấp bằng cho thầy Lê-v.-Hơn, làm phó tổng hạng nhì, tổng An-thủy (Giadinh) thể cho thầy Ng.-v.-Đức vinh thăng Cai-tổng.

Cấp bằng cho thầy Lâm-v.-Loan làm phó tổng hạng nhì, tổng Long tuy trung (Giadinh) thể cho thầy phó tổng Ng.-v.-Chon, đặng phần hưu trí.

Vi lời nghị quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ ngày 9 mars 1915

Bổ thầy Võ-v.-Tur, giáo tập hậu bổ hạng nhì, đi tủng quyền quan chủ tỉnh Hattien.

Cấp bằng cho thầy Trần-v.-Khánh, có bằng cấp chung học Pháp-Việt làm giáo tập hậu bổ hạng tư lương chung niên 300\$ và tư bổ cho tỉnh Sadec.

Thầy Lê-văn-Ngô, giáo tập hậu bổ hạng tư, tư bổ cho tỉnh Tânan, nay

bổ đi tủng quyền quan chủ tỉnh Cànho.

Cấp bằng cho thầy Huỳnh-v.-Vang, có bằng cấp trường sư phạm Giadinh, làm giáo tập hậu bổ hạng tư, lương chung niên 300\$ và tư bổ cho tỉnh Tânan.

Cấp bằng cho thầy Ng.-v.-Cương, có bằng cấp trường sư phạm Giadinh, làm giáo tập hậu bổ hạng tư lương chung niên 300\$ và tư bổ cho tỉnh Rạchgiá,

Văn chương khoa

LUẬN VỀ CÁCH DẠY

CHỮ QUỐC-NGŨ

(Tiếp theo)

III. — Cách thừ cuốn Văn quốc-ngữ mới (theo lý và giúp nhớ). — Méthode rationnelle et minémo-technique).

Chữ quốc-ngữ dạy trong cuốn Văn này chẳng qua là chữ quốc-ngữ của ta dùng thuở nay, chẳng có thay đổi chút nào. Nhưng mà trong cuốn Văn này, cách đặt để thì khác hơn mấy cuốn Văn in ra bấy lâu nay. Cách đặt để như vậy là có ý làm cho trẻ nó :

- 1° mau nhớ mặt chữ,
- 2° mau biết đánh vần,
- 3° khỏi đọc trại bệ.

Hễ biết ba đều ấy, thì tác nhiên biết chữ quốc-ngữ dù mà dùng thường. Còn cái chỗ phân biệt chữ nào viết có g, chữ nào viết không g ở đằng sau; chữ nào đằng sau phải viết chữ c, chữ nào phải viết chữ t; chữ nào viết dấu hỏi, chữ nào viết dấu ngã, vân vân..., thì nhờ coi sách và tra tự-diễn (sách nào? tự-diễn nào? Nhiều cuốn, có chữ viết không giống nhau. Như học trò, thì hay hơn là dùng một thứ sách của thầy mà thôi) một ngày nhớ thêm một ít, chớ không có luật mẹo nào mà dạy đều ấy một lần cho tinh cả.

Chữ quốc-ngữ mà khó viết cho trúng, nghĩa là cho đẹp ý một hai ông là bởi tiếng thì nói theo giọng một nơi, mà chữ thì viết theo giọng một ngã, chớ không có cái chi là kỹ diệu. Ước sao cho một ngày kia, trong các trường Nhà-nước sẽ như định cho viết chữ quốc-ngữ không phân biệt mây cái lắt-léo nói trên đây. Pháp-

Gặp đây, tôi xin nói vài lời: Và chàng, tiếng nói có trước rồi, sau mới có chữ. Tiếng nói làm sao, giọng đọc làm sao, thì chữ phải viết ra làm vậy. Ở ngoài Bắc, người ta quen nói nhiều giọng, cho nên mới có phân biệt, dấu hỏi, dấu ngã, chữ c, chữ t, sau rồi..., thì chẳng nói làm chi. Trong Nam-kỳ, tôi tưởng ông nào tự nhiên (nghĩa là nghe người ta nói thường) mà phân biệt mấy cái lắt lẻo ấy cho đặng. Trong mấy ông mà rõ thấu mấy cái hit-hà tấn-mấn đó, thì tôi tưởng khi cũng có nhiều ông nhờ coi sách, thấy sao hay vậy. Mà thiệt mấy ông ấy cũng là có công nhờ, vì tiếng thường nói ở trong Nam-kỳ không có thấy phân biệt mấy sự khó lòng ấy chút nào. Tiếng Bắc-kỳ phải hơn, hay là tiếng Nam-kỳ phải hơn? Tôi không đủ trí mà biện luận. Tôi xin nói một điều là tiếng nói trong này, tuy nhiều ông cho là thất điên, song người người cũng hiểu cũng thông. Nhiều khi tôi lại muốn nói theo cách trong này hơn, không phải là chê tiếng ngoài Bắc (dám nào!), chẳng qua là không muốn nặng nề quyết một biện pháp mấy cái hit-hà nói trước mà thôi! Như muốn nói tiếng dứt (cắt dứt) cho trúng điệu văn chương, thì phải viết chữ t ở đằng sau, và đọc dư...ttt cho dài như là ăn kẹo, cần nộ dẻo nhẹ, kéo ra dài chẳng không muốn dứt; còn nói theo cách thường, thì bất luận c t nói mau gọn gàng nghe ra phải tuồng dứt tốt! Nói chi cái câu « nước mấm chế lộn mờ » của chúng bày đặt điều chơi? Đập chết tôi, tôi cũng nói theo giọng Nam-kỳ, đọc mở lớn tiếng, như là mở cửa, bởi vì, e theo văn chương lắm, mà mất cái lịch sự đi chẳng? (1)

Chữ quốc-ngữ mà khó viết cho trúng, nghĩa là cho đẹp ý một hai ông là bởi tiếng thì nói theo giọng một nơi, mà chữ thì viết theo giọng một ngã, chớ không có cái chi là kỹ diệu. Ước sao cho một ngày kia, trong các trường Nhà-nước sẽ như định cho viết chữ quốc-ngữ không phân biệt mây cái lắt-léo nói trên đây. Pháp-

kia sông cây cỏ lại tiếp inh một màu đen thui thui, còn ngọn thì hoặt hoài, ngã tới ngã lui, nương theo cơn gió. Cảnh u-âm buồn bực làm cho tôi nhớ đến lời nàng Kiều căn dặn em mà rằng:

« Trong ra ngọn cỏ lá cây »
« Thấy hiều hắt gió thì hay chị về »

Nhớ đến nàng Nguyệt-nga buổi đi cống hồ cũng gọi lại cho cha già mấy lời mừng trọng rất nên thâm:

« Hiều hiều gió thổi ngọn cây »
« Ấy là hồn trẻ về đây thăm nhà »

.... Tôi còn đơng mê mẩn cuộc chiêm bao, bỗng nghe có tiếng khua động bên tai. Giục mình mở mắt lớn ra, thì thấy có người lạ mặt đến ngồi bên tôi mà hóng mát. Trông ra, thì trời đã thật tối rồi, trên bờ dưới sông đèn đuốc thấp sáng lòa. Tôi mới đứng dậy, bước chơn ra về....

T. N.

Không uống nước

Có nhiều con thú vật cả đời chẳng hợp một hợp nước; như: thú dê ở Patagonie và con hoàng dương ở phương cực đông.

Có một con kết ở tại vương thú thành Luân-đôn (Londres) sống năm mươi hai tuổi mà từ nhỏ tới chết không có uống một nhỏ nước.

Bên Mỹ-Quốc về phía tây, mây chỗ đóng khô cỏ cháy, không hề có một chút nước mà lại có một thứ chuột ở đó — giồng chuột này chắc cũng không uống nước. Còn bên Đại-pháp trong mây hòn núi với Lozère có nhiều bầy bò cái và trừu chẳng khi nào uống một nhỏ nước.

Tuy vậy mà cũng có sữa rất ngon dùng làm thứ « pho-mách » Roquefort rất quý.

LÊ-THÀNH-TƯỜNG.

Cửu-Long-Giang

KHÁCH SẠN

Từ lâu-khách-sạn của người Annam lập ra trong đan phủ lâu ba hàng nằm bên góc đường Espagne-Némésis, hiệu Café de l'Hotel du Mekong, mới khai trương.

Tầng dưới có bán đủ các thứ rượu; tầng thứ hai và thứ ba đều ngang phòng để cho quan khách vân du tạm nghỉ. Phòng chia ra làm ba bực, bực ngoài hạng giường mùng nệm gối tinh hảo, xứng đáng cho quan khách nghỉ ngơi, lại sẵn có bàn ghế tử đứng bằng cây danh mộc, tiện bề cất đồ hành lý; bực hạng nhứt cũng giường sắt, mùng nệm tinh hảo và cũng có đủ bàn ghế tử kiểu như vậy, song giá có khác hơn; còn bực hạng nhì tuy kém hơn bực ngoài hạng nhất đầu, bề tình thiết chảnh nơi nào sánh.

Ngoại ngữ: lúc n. đêm ngày 2 \$ 50
Giá phòng: Hang nhứt: id. 1 80
Hang nhì: id. 1 50

Nghĩ từ năm ngày sắp lên giá phòng giảm thâu ít nữa là 0 \$ 50. — Có đồ lót lông sớm tối. — Trên tầng chót, sân lâu phía sau, có đủ bàn ghế ngồi xem trăng uống rượu rất thú, lại có phòng tắm rộng rãi, để cho quan khách vui lòng; nội tiệm trong ngoài đều dùng đèn khí, quạt máy; còn tiêu công trong tiệm đều thao việc tiện bề sai khiến vô cùng.

Lời rao này thế cho thiệp mời tôn bằng qui khách — vì câu hữu thỉnh hữu lai — chờ xét như cuộc đời nay — trọng nghĩa khinh tài — lấy chữ đồng bào làm trước.

LƯƠNG-VĂN-THÂN và công ty, kính đón.

Liệt nữ truyện

Từ xưa đến nay đời thường trách đờn bà nhiều người lòng dạ hay đời đời, ít kẻ giữ trọn chữ tiết trinh, thầy giàu thì ham giàu phải quỵ gi trời kẻ, miếng được vòng vàng cho nhiều kiểu, áo quần cho đủ thứ, dạng có đi bán dạn thuyên quyền mà thôi, đầu trai có cỡ bạc rượu trà độc dữ cũng chẳng can gián.

Đền khi chồng chết rồi chưa kịp làm tuần bá nhứt kê lấy chồng khác. Lấy chồng mà làm ra lẽ có không chẳng dám biết; chớ ở một

minh: choàng khăn chè cho trắng, bạn quán chè cho sạch, ừ cho thảng, rồi làm nhiều chuyện âm thầm rất nên trái lẽ. Có tái hôn thì lại lấy cơ ràng: nhà không có đờn ông thì chẳng ai cầm quyền trị chánh. ời thời, nghĩ đáng tui thăm cho anh chồng: khóc thăm nơi chín suối. Bởi vậy cho nên Trang-từ ngái có than rằng:

Vợ chết át ta chôn
Ta chết vợ cái giá
Vi bằng ta chết trước
Một cuộc cười hà hà
Ruộng để lại người cày
Ngựa mất tay cỡi là
Con bị người rửa thừa
Nghĩ lại chạnh tâm lòng....

thi cũng phải cho đó.

Nhưng vậy trong hàng nữ-lưu cũng nhiều người đờn bà con gái, tánh nết lúc còn nhỏ đáng khen; lúc có chồng ở với chồng nhiều nét kính, hiềm đờng đáng chẹp vào kim-sử mà lưu truyền muôn thuở. Như chuyện sau đây, đầu cho đời nào chỉ những đời nào, cả vòng trái đất mỗi sức đi, hết hơi tiếm cũng không thể nào kiếm được. Cho hay rằng Nam-kỳ ta cũng còn nữ hiền lương.

Tại hạt Bà-ri-a, tổng An-phủ-hạ làng Phước-lê có một cái nhà ở giữa vòng rào cây cối sum sê, lúc giờ thời ngan nhánh thì chẳng khác nào nghe đờn bản xuân-nữ. Chạ làm quan, con cái đờng, cả thảy đều biết lễ nghi; mẹ khéo dạy nên con được vuôn tròn, giữ

Bà thường thọ dạng 77 tuổi, nguyên là chánh thất của ông Cai-tổng-cựu, lại là mẹ của thầy phó-tổng-cựu. — Lúc sanh tiền bà nấy

theo lẽ chánh. Con gái đầu lòng tên Lang, tuổi vừa hai tám, nữ công nữ hạnh, cảm kỳ thi họa đều gồm cả. Lê thường hề nó lấy không được thì nó cũng khuấy cho hỏi; có kẻ vô nghi nên tra tiêng xâu; bởi vì nàng đó thiết đứng trang quốc sắc: miệng cười như bông hương nở nhị. Tây thi đầu quốc sắc phương phi cũng không thể nào mà sánh với nàng ấy được. Tánh hay suy xét, trí rất cao xa, nghe một đếu gì phải thì hàng ngày còn nhớ.

Sau sẽ tiếp theo:
LÊ-THÀNH-TƯỜNG,
Bària.

Nhan đàm

GÀ-MÈO-CHUỘC

Le Cochet le Chat et le Souriceau

Chuột nhỏ tuổi việc đời chưa hiểu, Còn non tài trí thiếu lắm thay. Cùng mẹ già đồng đánh giấy bài, Chuyện bữa nọ gặp tay bọm bãi: « Lúc dạo chơi leo qua núi ải, « Thấy hai vị đứng lại nhìn coi. « Một vị thì nhơn đức hăng hỏi, « Bộ tịch nhắm ít oi quá đời. « Còn một vị thì coi bộ lối, « Tánh tình ưa khuấy rối (ta hoai). « Thình như lời nghe choát lỗ tai, « Đội cục thịt đỏ gay trên óc. « Hai bên mọc hai tay dài xọc, « Đưa lên đường đỡ vó: muốn bay. « Đuôi thì sẽ như chồi lông dài, « Gà mà chuột trông ai đầu lạ. « Hai tay đập vô hông mạnh quá, « Tiếng vọi ra nghe đã rền tai. « Tôi dạng nên tránh mới khỏi tay, « Liền vụt nhảy chạy bay đi trốn. « Phải mà nó đừng ra làm rộn, « Tôi làm quen đừng chớn hiền lương. « Lòng nhơn từ đuôi nó lại trường, « Cặp mắt chói đường gương tỏ rạng. « Lòng mềm suôi sắc vàng sắc trắng, « Tôi tưởng khi là bạn đồng thanh. « Hai lỗ tai cũng giống tai mình, « Mày mặt nó giống in nào khác. « Tôi muốn lợi kết làm bạn tát, « Bồng đầu nghe tiếng nạc choát tai.

« Tôi lệ chơn nhảy chạy như bay,
« Mồi là thoát khỏi tay quan dữ.
« Mẹ nghe kẻ đầu đuôi tư sự,
« Mồi phân cho ấu tử dưng tương:
« Con mà con khen bộ hiền lương,
« Mèo là nó thể thường chạy mặt.
« Làm mặt thiết gat mình mới mắc,
« Bà con ta nó sát biết bao.
« Con con kia trẻ nói hùng hào,
« Mà chẳng thấy khi nào khuấy rối.
« Nhiều khi giúp cho ta đắp đê,
« Đàng no say buổi tối buổi trưa.
« Mèo ác tâm nhỏ lớn đều ưa,
« Gặp thì chụp chẳng chừa trũng men.
« Khuyển con hãy giữ mình cho vẹn,
« Đừng tưởng hiền mà nên phải làm.
« Cuộc ở đời nhiều kẻ ác tâm,
« Quang ấy diện ất làm hồ nhân? »

CƯỜNG VỚI ĐỐM-ĐỐM
Le merle et le ver-luisant

Con đốm-đốm ý tài chiếu sáng,
Lúc tối trời bán dạng khoe hình.
Lời kêu căng đốm-đốm trần tình,
Rằng: « thể sự khen mình, rất chánh.
Xét lại có con nào dám sánh,
Trong loài sâu ta chánh vị vương.
Ta nhân đầu vẫn đặt miếu đường,
Ai còn giám tranh đương cùng mỗ.
Đầu cha ong với loài kiến cỏ,
Nhờ sức ta mới có chước hơi.
Ta khác nào mặt nhứt trên trời,
Người người ở trong đời đều vị. »
« Nào hay nổi oạ vô đơn chi,
Cưỡng đánh lòng không nghĩ mỗ đi.
« Ánh sáng mi nó hại mạng mi,
Xét lại có ích gì cho đó.
« Phải mi ở lộn theo với cỏ,
It chỏi mà thân nọ dạng an.
« Hề ăn thân thi dạng chữ nhân,
Bằng khoe sáng phải toan bỏ mạng. »

Miêng-nghi,
NHU.

Ai tin

Mới hay tin bà nội-tổ của M. Ngô-tường-Vân, thơ ký sở Tạo-tác (Saigon) và phụ-bút tờ Nông-cỏ mới từ trần hôm 4 mars, nhằm ngày 19 tháng giêng Annam và an táng hôm 7 mars nhằm hai mươi hai tháng giêng năm át-mão tại làng An-phủ, tổng Tân-phong-hạ, thuộc tỉnh Cholon.

hay thì nhơn bỏ đờn, trong hương thôn lớn phở thấy mền yêu, bởi vậy nên cuộc tông chung có viên quan quới chức xa gần đưa đón rất hậu.

Vì chữ đồng liêu liên hữu, tôi kính ít lời chia khúc ai bi cùng M. Ngô-tường-Vân và khuyên ngót thừa lòng sáu, vạn sự giai tiên định.

Nguyễn-hữu-Biện,
Secrétaire des Travaux Publics,
Saigon.

N. C. M. Đ. trẻ tiêng điều ai, kính xin M. Ngô-tường-Vân thứ tha, xét chosử-quản nhứt tâm thành thiết.

CHÒ SÁI

Trong truyện Chích thuốc trị tình in ra trong tờ Nông-Cỏ số 37 trương 14 — Khoản thứ 3 — hàng thứ 13, có câu tôi bắt động lòng muốn bước theo, đưa cho cở ít đồng mua bánh bò bánh cam ăn về đường... Xin đọc lại... muốn bước theo đưa cho cở ít nhiều, vô về phạt bạc... Trong bản thảo thì viết câu sau này; như in ra câu trước, là chắc có tay ông Công-Quinh nào trát giễu đó thôi! Cũng còn in sai sót một hai chữ, mà tưởng chừ vị hiểu mà sửa lại, chẳng cần chi phải nói.

A.

Lời rao

Có 11 cái xe kéo, thùng cây sơn bằng sơn bắc, bánh, vi, nhieip và mũi đều còn tốt, đồ phụ tùng đủ, duy có thiếu vỏ (enveloppe) mà thôi, để bán tại đường d'ayot môn bài số 6 Saigon.

Giá định phỏng 30 \$ mỗi cái; vị nào muốn mua xin đến tại đó mà thương nghị.

MỘT CUỐN TỰ-VI

ANNAM-LANGSA-CHŨ-NHO

kết là

VĂN NGÔN TẬP GIẢI

(Recueil du langage fleuri)

Có gia tăng: sử Tàu, sử Nam, tên các nước năm châu, tiếng và câu cách trí, quốc sự, chuyên môn, đạo hạnh, tên bệnh, bông, màu, và bốn phép buôn chung.

Đang in tại nhà in MONTÉ-GOUT và bán theo cách sau đây:
1° Từ sập 16 trang, mỗi sập. 0\$50
2° Nguyên cuốn trả tiền trước. 5 00
muôn lấy từ sập hay là đợi lấy nguyên cuốn đóng bìa dày tự ý.

Nguyên cuốn chừng rồi sẽ bán hai giá:

Bìa mỏng. 6 \$ 00
Bìa dày. 7 00

(Hồi sập số 1 mà xem thử).
Viết thơ cho M. Kỳ-lân-Các ở đường Lagrandière số 136 mà thương nghị.

Sự tích giặc Âu-châu.
Tiền căn báo hậu (cuốn thứ 7 gần ra).
Sách bàn xám.
Ngọc hạp.
Tiệm nào cũng có bán.

Thật-nghiệm tiểu thuyết

(Conte réaliste)

CHÍCH THUỐC TRỊ TIN

(tiếp theo)

Anh Ba không có trả lời lại, nắm tay tôi gục gặt vại cái, kể vô nhà. Tôi nhất gھے vô, rồi lại vòng giăng trước cửa mà nằm (Nhà tôi với nhà anh đều có giăng một cái vòng ở đằng trước). Nghe đồng gõ chín giờ. Tôi nằm ngó ra ngoài, thấy trăng đã mọc lững đững

trời xanh, rực rỡ như vàng như ngọc, đẹp chẳng khác nào một nàng tiên khuya đi nhảm cảnh, lần bước theo mấy cụm mây thớ thớ dịu dàng. Cây cối mập mờ lặng lẽ hừng hừng, nơi nơi đẹp tinh coi càng khoẻ mắt. Gần bên cửa có một bụi lý xiêm mùi bông thoản-thoản, khi nhẹ khi nồng, cứ lổn đổn một bên như tổ tinh trêu ghẹo. Tôi mới chạnh lòng nhớ câu:

Nguyệt-hoa hoa-nguyệt nào nồng,
Đêm xuân ai dễ cầm lòng dặng chẳng!

Im lìm nằm ngó ngàn ngàn ngó, nào có tưởng đến cuộc đời gian nan tàn khốc. Minh thì chèo queo trên vòng chớ hồn dường như đã lên cảnh thong dong... Mắt lìm đim, tôi nằm như vậy sức tới chừng nào, Trời kia họa may thì có biết... Còn mùi hoa thì cứ xôn bần không thôi, mặt trăng thì cứ dòm song không dứt...

Thình lình nghe ở nhà tôi nó kêu lớn: « Minh ơi! thằng bé nó ta. Phải... lồm cồm... chỗi dậy... đi vô! »

A

Roman Fantastique

HA-HƯ'NG

PHÔNG-NGUYỆT-TRUYỆN

(Tiếp theo)

Đọc lời trời rồi nằm mà khóc, thêm bệnh già trần trọc không yên, nghĩ đến thân tất dạ càng phiền, phiền cho phận vô duyên xấu phước. Lành gia tài mà tiêm không được, tưởng duyên người thuở trước đã qua, nào hay trời khiến hiệp một nhà, nào có phải đầu xa các dặm. » Mụ nghe dứt ngời mà thắm găm, găm lại rồi càng thắm càng đau, vậy cũng rằng duyên nợ buổi đầu, vậy cũng gọi là câu túc trái. Trách người chẳng có lòng tưởng đoái, gây nợ nần rồi bỏ đi, chẳng nghĩ câu phong vô bất kỳ, nào xót phận nữ nhi nang hóa. Tình máu mủ mụ mang trong dạ, nở theo tuồng bướm bọ vườn oan, mụ làm hồn chi xiết gian nan, chịu nhiều nỗi cơ hàng thói quá. Chàng lăm lúc an phần sang cả, nay ăn năng thì đã lỡ bề, nghĩ chút tình cũng gọi phu thê, nghe chàng đã về quê mà cảm.

Còn của cái của chàng gởi gắm, mẹ con ta đầu dăm chen vào, chữ rằng như phi nghĩa bất giao, của phi-nghĩa lẽ nào lại thủ. Thà cam phận thú quê lam lũ, hơn là lãnh của này vì phú vô danh, mặt tình con đem hết làm lành, mẹ tự quyết chẳng đành toa hưởng. »

Nhơn nghe nói mười phần kính trọng, lòng phụ như độ lượng hải hàm, thấy của tiền mà chẳng biết ham, đành vui chữ y tham lam lũ, Mụ mới hỏi qua mỗ vô chủ, xin dần dần lên thủ viết thăm, nhưn đề huê tới chốn kiếm tìm, dùng từ thực hương dăng tế mỗ. Xe máy hơi trải sang đường bộ, chưa mấy giờ tới chỗ rồi đây, xem tư bề Nam-Bắc-Đông-Tây, vườn rậm rạp bóng cây che phủ, nhưng mà cảnh buồn dường như thú lâm tàng, gió lai rai như khóc như than nhánh xao động xem càng đau dạ, chỗ thì cỏ mọc ngon đà cao quá, chỗ thì rụng đầy những lá xanh vàng, cảnh dành cho là cảnh vườn oan, loài giầy bọ bò ngang vùn giọc. Một gò đất cỏ xanh đã mọc, dựa đường môn bên góc hướng tây, dưới chơn thì có mấy gốc cây, trên đầu, nước chảy ngay yó đó; Lá khua đong vì hlu hắc gió,

chim lè đôi tiếng đồ muôn ngàn, nước cuộn giòng thấy đáy trong ngần, cá đua lội sáng trắng đôi mắt. Mỗ bi chữ son bìa tạc, đề tên người mạng bạc từ đây, mụ lão ngồi chiêm miệng thang dài, người chín tuổi có hay chăng nhẽ? « Duyên xuôi gặp gặp rồi lại rẽ, rẽ hai đường để kể miền mang, trách vì ai gây cuộc trái oan, rồi bỏ đó lờ lạng chút phận. Mụ nghĩ lại mụ càng thêm giận, giận ai làm bạc phận bấy lâu, mười mấy năm chất thăm ôm sầu, năm canh lụng lo âu tất dạ. Dầu chẳng xét cho rằng vàng đá, cũng nghĩa tình bướm bọ nhánh hoa, sao không suy máu mủ cũng là, mà nở đề cho già lươn chịu nhà nghèo khó món chi cũng, thiếu chôn lả lũng lúc yêu nhờ ai, ngồi ru con giọt vắn giọt dài, xét lại phận như loài gà mái. Trống đập rồi bao giờ tưởng đoái, thiếu tâm tình vui gây ó o, mái dù lông bươi kiếm cho no, cù-tác đề liệu lo lấy phận.

(Sao sẽ tiếp theo)

L.-H.-MUV.

Kể từ ngày nay truyện Hà-Hương quyền thứ hai mới có gởi bán các nơi. Vì nhà in nhiều việc nên lời hứa sai khoa, xin khán quan miêng tội.

N. C. M. Đ.

Trị bệnh đau lậu rất nghiệm

DÙNG THỬ THUỐC

Santal Monal au bleu de Méthylène

Thuốc SANTAL MONAL để trị bệnh đau lậu hay hơn các thứ thuốc. Thuốc này bào chế rất kỹ, dùng những vị tinh hảo, có thứ « Bleu de Méthylène » và mù cây bạch đàn. Đau vì vị yếu thể nào, uống thuốc này cũng dặng, không sao. Có những lời tặng khen của các quan lương-y đủ xữ, nên rõ thiệt thuốc này là hay. Thuốc SANTAL MONAL trị lành bệnh, làm cho khỏi đau đớn.

Cách dùng

Đường tiểu tiện có đau, thì uống mỗi ngày từ sáu tới tám viên, uống mỗi lần là 2 viên, mỗi lần phải trước khi ăn, hay là hai giờ sau khi ăn rồi, và phải chờ trong lúc dùng thuốc này, thì đừng có uống rượu.

Thuốc SANTAL MONAL trừ tuyệt các thứ bệnh lậu bất kỳ nặng nhẹ, bệnh sưng bong bóng, sưng dương tiểu tiện, vân vân. Phải biết trước rằng: Người bệnh dùng thử thuốc này thì đi tiểu ra nước xanh. Mỗi ve thuốc có nhãn có dấu ký tên của « Frères Monal » thì mới là thiệt.

Trữ bán tại tiệm thuốc ông

H. DE MARI và F. LAURENS, kẻ vị cho ông MOLINIER
PHARMACIE NORMALE ở SAIGON và CHOLON

CHU' HU' BÀ TÒN

Đầu bối bệnh hoạn mà hư mà tổn hoặc bởi cơ khác mà liệt mà lão, thì cũng một cách trị mà thôi. Máu hư gán hoài thì phải dùng vị thuốc bổ huyết bổ can mà trị mới hết bệnh. Khi mình mua thuốc Pilules Pink mà uống thì chẳng những là đã bệnh mà lại ít tổn tiền. Và lại thiên hạ người ta đã uống lành bệnh thiên số rồi, nay mình uống cũng sẽ chắc lành mạnh. Chớ như mình mua thuốc giờ mà uống, thì bệnh đã chẳng lành, mà phải mất tiền, tiền hết tạt còn lấy làm thậm ực. Thuốc hoàn Pilules Pink trị bệnh dễ như trở tay, vì nó đã trị được bệnh hàng-nhật-vàng-lai-vàng-vàng úa úa v. v. cũng là các bệnh liệt nhược thì mấy bệnh sơ sơ nó trị như thần. Và lại thuốc này để uống về tiền mà mau lành bệnh.

PILULES PINK

BỔ HOÀN LINH ĐƠN

Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 17 quan 50

Bán tại nhà thuốc NORMALE SAIGON đường CATINAT và D'ORMAY
CHOLON đường MARINS số 232

TỰ-BÌNH-ĐƯỜNG

Bến-tre n° 6. Rue đường Chợ

Cáo cũng như qui ông qui bà đang hay, tại tiệm tôi có bán chế độ mấy món thuốc này, trong Lục-Châu, nhiều người dùng lắm. Thật là hiệu nghiệm. Nay tôi xin tỏ cùng qui ông, qui bà, như muốn dùng xin viết thư đến tôi, thì tôi sẽ gửi đến mau mau lại cho tức thì!!!

Những mấy món thuốc tôi xin kể ra dưới đây:

HÔI DƯƠNG CẤP CỨU TRẮP

Thuốc này hồi dương sanh mạch, khí mạnh, tánh nóng, đổi máu rất mau. Chủ trị mây bệnh Thiên-thời, Thở-Tả nguy cấp, tay chùn lạnh, đồ mờ hôi, khác nước, vọt bẻ, lằng lộn, sảng sồn, nước cục, thờ lên, thì dùng thuốc này với thuốc THIÊN-THỜI TRẮP mà pha lộn lại mà uống thì hết, và kiêm trị mây chứng trúng hàng mà cảm khẩu, trúng phong mà bất tỉnh. Tuy không phải bệnh thiên-thời mà có các chứng nguy cấp như trên đây cũng đều dùng được. Một lần uống một ly nhỏ, nếu chưa hết thời uống thêm nữa. Người lớn con nít đờn bà đờn ông, người có thai cũng đều uống được, không kỵ.

Giá bán 1 ve 90 grs...1\$60 12 ve...16\$00
1/2ltr. 500grs 7 50 1 litre...14 00

BÁ-GIẢI-HOÀN

Thuốc này trị hết thầy mây bệnh thương Thử trúng Thử, phong nhiệt, Thấp nhiệt, nhứt đầu, nóng lạnh, khô cổ, rất cổ, khác nước, đau bụng, đi sòng, ủa, mửa, chóng mặt, nặng đầu, xây xẩm, đường đại đường tiểu nóng, hoặc là trong mình ớn lạnh mà khô môi khác nước, hoặc là khô cổ mà bắt ho khan. Bất luận người lớn con nít, đờn ông đờn bà, có bệnh như vậy, thì dùng thứ thuốc này thiệt hay lắm, không kỳ ban trái gì hết, có thai cũng uống được.

Người lớn 1 lần uống 4 viên, con nít 1 lần uống 2 viên, uống với nước mưa, hoặc là nước trà nguội cũng được.

Giá bán 1 hộp 120 hoàn 1 \$ 00
mua luôn 1 chục 12 hộp 9 00

SOCIÉTÉ NAM-HỒNG-PHÁT

Ở GÓC ĐƯỜNG d'ADRAN số 144-116 VÀ ĐƯỜNG HAMELIN 23-25 NGANG TÒA TÂN-ĐÁO

Bán xe máy đạp hiệu tốt và đủ đồ phụ tùng
Bán đèn hiệu TITO-LANDI

Đèn này sáng lắm mà lại ít hao dầu và có bán đồ phụ tùng

BÁN ĐỦ CÁC THỨ RƯỢU TÂY

Có cho mượn phòng ngủ rộng mát thấp đèn khí, giường tốt nệm gối sạch sẽ.

Sửa xe máy, sửa các thứ đèn và các thứ máy.

Ở Lục-châu như vị muốn mua vật chi xin gửi thư thương nghị.

HUỖNH-HUỆ, kỹ.
Chủ tiệm.

NAM-DÔNG-HƯNG

N° 74, Rue d'ESPAGNE
(en face des Halles Centrales) Saigon

Kính cùng lương bằng cố hữu trong Lục-châu rõ: tiệm tôi tại đường Boresse nay tôi dời về tại chợ mới Saigon, đường d'Espagne số 74, sửa hiệu lại là Nam-dông-Hung, tiệm này bán đủ các thứ hàng tào, hàng tây; đồ đen thì nhuộm rỗng thợ Cao-Linh và thợ Gò-vấp; lảnh, nhiều, vải, xuyến hàng bắc-thảo, châu xa, cachemire, cũng có bán các thứ vải đen tây, mền, nón tây, dù tây, giày thêu rất tốt, rượu tây rượu Godineau giá rẻ hơn các nơi và đủ đồ gia-vi của phương-tây. Vậy xin Lục-châu, vị nào muốn dùng vật chi đến tại tiệm tôi giá đã rẻ, mà lại giúp cho người đồng-bang nên việc, hay là gửi thư cho tôi, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, đến tại nhà giấy thép trả tiền rồi lảnh đồ rất tiện, đã khỏi tốn hao số phí, mà đồ Saigon tôi liền chở các ông dùng; còn mấy vị ở xa mua vật chi ở Saigon, hay là muốn rõ giá cả hàng hóa, xin gửi thư cho tôi thì tôi sẽ làm y như ý các ông muốn.

PHAN-VĂN-CỬ.

Thuốc PURGYL

LÀ THUỐC XỎ, THUỐC RỬA RUỘT HAY NHỨT

Thuốc Purgyl, là thuốc bào chế trội hơn các thứ thuốc xổ người ta dùng bấy giờ. — Thuốc này chế ra từ huôn nhỏ gọn gàng, dễ dùng lại ngon. — Thuốc này dẫn điếu dàng nếu dùng nó bất kỳ giờ nào

cùng đặn, đầu sau bữa ăn cũng tốt, vì nó làm cho mau tiêu hóa.

Dùng nó thì xổ ra những đồ chẳng hay tiêu, và sửa lại căn bản tỷ vị người muốn cho sức khỏe trong mình. Tỷ vị hư, hay là chẳng tiêu hóa cho tốt, ấy là mọi tích trữ đồ độc. Bệnh bón thì hay sinh ra chứng bệnh đau bao tử, đau gan, đau trái tim, sanh ghẻ chốc, nhức đầu v. v. Dùng nó thì khỏi hết các chứng bệnh ấy.

Thuốc Purgyl thật là vô song, vì nó làm cho kẻ dùng nó đáng đại tiện có giờ khác, lại nó dẫn lệ lảng và lại linh nghiệm nữa, dùng thuốc này lần không ghiền.

Thuốc Purgyl trị bệnh bón như hàng, vì nó sửa tỷ vị cho ra tốt; trị bệnh sảng sốt, cũng cứu khỏi rét da vàng. Người đau gan, bao tử, bị tiêu, nhức đầu dùng nó rất nên hữu ích. Thuốc này rất cần cấp cho những kẻ đau mà muốn xổ nhiều lần, lại cũng cần cho người đau gan phổi, đau đàng tiêu tiện đau gân cốt, tê bại, kiết, hạ lợi, đau bụng hay lây... Đờn bà sanh đẻ, hay là nuôi con thơ dùng nó cũng tốt. Con trẻ ưa dùng thuốc này như vật thực quý vậy.

Giá là bảy cát rưỡi một hộp.

Bán tại nhà thuốc NORMALE
SAIGON đường CATINAT và d'ORMAY
CHOLON đường MARINS số 232

Thuốc trường sanh hiệu là ELIXIR GODINEAU

Thần hiệu bổ gân cốt, cho sức mạnh lại một cách lạ thường, tuổi nào uống cũng đặn, không can hệ chi.

Tuổi già thoát thoát dền mau, sức lực một ngày một giảm phải lo phương chi, tạnh phương chi mà chông cự lại kéo già rấp và làm sao cho mình hưởng đặn ngày xuân cho giải.

Các vị đờ vương Đông-phang hằng lo kiếm thứ thuốc trường sanh, cao giá bao nhiêu chẳng nài. Tại tiệm thuốc của chúng tôi có thứ thuốc trường sanh này, bấy lâu nay chưa phùng Tây, Nam, đều nhờ lắm, hiệu là Elixir Godineau. Người tuổi cao yếu đuối uống vô rồi có sức lực lại như hồi thanh niên. Con nít liệt nhược, đờn bà mất máu những người mệt nhọc, hề dùng thuốc thần hiệu này vô rồi thì ấy là chắc gặp phương tiện mà thuyên bệnh. Koáp cả thế gian, xứ nào cũng có bán thuốc Elixir Godineau, người Annam có muốn dùng thuốc ấy, xin phải do nơi nhà bán thuốc của ta hiệu là PHARMACIE NORMALE vì ta mới sĩ thuốc châu báu ấy tại kinh thành Paris.

Mỗi ve có gán theo một cuốn sách có ích mà dạy các điều cần biết

Giá một ve: 8\$00

ho ve h 232 50

THUỐC VITAL GIRARD

BỔ HUYẾT LÀM CHO MẠNH GÂN CỐT

Thứ thuốc này làm ra một thứ rượu uống rất đẹp miệng. Những người nào đau yếu, những kẻ bị ho lao, mất máu, yếu ớt, bộ đã đuối, uống vào thì dặng sức mạnh.

Đòn bà có thai cùng con nít từ 10 tuổi uống nó thì hữu ích lắm, thêm sức lực.

Đòn bà mà đường kinh trời sụt hay là tới kỳ có đường kinh mà hay sanh chứng, 15 ngày trước khi có ý, uống nó vô thì rất hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG : Cho con nít : Một muỗng café mỗi ngày, pha với một miếng nước, trước khi ăn cơm sớm mai.

Người lớn : Một muỗng café có pha nước trước mỗi bữa ăn. Uống một ngày chừng hai ba lần.

Trừ bán trong cõi Đông-dương tại tiệm thuốc *Pharmacie Normale* ở Sài-gòn và Chợ-lớn, của ông *L. de MARI* và ông *F. LAURENS*, bào chế y khoa.

THUỐC HIỆU

Véritable Extractum Carnis

CỦA

ÔNG LƯƠNG-Y BROWN BẢO CHẾ
ĐỀ TRỊ BỆNH MÁU XANH XAO

Bệnh này thường có trong những xứ nóng nực. Người sanh tại xứ cùng kẻ ngoại quốc cũng thường bị. Ấy cũng tại thiếu huyết mà ra, những người bị chứng này thì môi và mí con mắt xanh tái, không có chút máu hay mệt nhọc, đau gân cốt, không muốn ăn, ăn vô thì không tiêu. Xưa này có bầy nhiều thứ thuốc mà trị chứng ấy. Nhưng mà trị đã lâu mà không thấy hiệu. Nay mới bào chế một thứ thuốc mới rất hay, lấy máu bò tinh anh làm ra một thứ thuốc hiệu là **VÉRITABLE EXTRACTUM CARNIS**. Cách dùng về người lớn : Mỗi ngày 3 muỗng soupe, sau khi ăn cơm rồi. Có pha một chút nước nấu sôi để cho nguội hay là nước mới. Con nít trên 10 tuổi uống 2 muỗng soupe, từ 3 tuổi sắp lên, uống 2 muỗng café. Như có uống trội thêm thì không hại gì.

Giá một ve lớn 4 \$ 00, nửa ve 2 \$ 20. Tiệm *Pharmacie Normale*, ở Sài-gòn đường *Catinat* và Chợ-lớn đường *Marins*, có bán thuốc này mà thôi.

DẦU ESSENCE DE MENTHE

Xin hãy coi cái nhãn này kẻo lầm. Mỗi khi mua dầu menthe, thì lựa thứ hiệu nhãn này bởi vì là thứ thượng hạng. Nếu người buôn bán đưa thứ nhãn khác thì đừng lấy, mua thứ mình đã biết tốt thì khỏi lầm.

Tòa Sài-gòn năm ngoái đã có phạt hai người giả nhãn này mà gạt thiên hạ. Thường những món chi thượng hạng thì họ hay bắt chước. Mỗi ve giá là 0 \$ 25, mua 12 ve dặng thêm một ve.

Muốn mua sỉ nhiều thì hỏi giá tại tiệm *PHARMACIE NORMALE* Sài-gòn hay là Chợ-lớn.